

RENAȘTEREA

ORGANUL OFICIAL AL EPARHIEI ORTODOXE ROMANE
A VADULUI, FELEACULUI, GEOAGIULUI ȘI CLUJULUI

Redacția și Administrația:
CLUJ.
Strada Iuliu Maniu Nr. 36

APARE ODATĂ PE SĂPTĂMÂNĂ
Abonament: 150 Lei la an.

Redactor responsabil:
Dr. SEBASTIAN STANCA
Telefon 13-74

„Darul Romei”

Subt acest titlu scrie un anonim un articol în „Patria” Nr. 125 din săptămâna trecută, în care se face o propagandă catolică directă cu bruscarea bisericii noastre ortodoxe.

De mult ne-am obișnuit cu ținuta ostilă a unor gazete românești față de biserica noastră ortodoxă. Nici o mișcare pornită din sânul bisericii noastre nu a fost înregistrată de acestea n'au luat nici o notă de vorbirile din Corpurile legiuitoare ale arhieriei noastre, desi în acelaș timp a fost deajuns, ca un vlădică greco-catolic să-și spună câteva cuvinte în senat pentru ca săi facă elogiile nemaipomenite. Cele mai frumoase intenții de propagandă religioasă-culturală pornite de biserica statului nu s'au bucurat de nici o atențiune.

În pomenitul articol este vorba de noul „dar princiar” dat de papa din Roma bisericii gr.-catolice din Cluj.

Ocupându-se de acest dar se aduc osanale papei din Roma, care de două sute de ani să prăpădește de dragul românilor gr. cath. îndopându-i cu tot felul de danii „necerind în schimb nici o contribuție materială” dela ei, și care „și-a spus cuvântul hotărîitor în cabinetele Habsburgilor pentru a înzestra cu domenii episcopale creiate”.

Este mentalitatea parazitului care își face merite din cecece a primit ca milă și mită dela străini, necunoscând simțul de demnitate de a te susține prin jertfa și osteneala proprie. Într'adevăr, noi cari cunoaștem întreg trecutul bisericii gr.-cat. știm foarte bine, că această biserică în vremurile trecute a fost menajată de multele plocoane, mai bine zis mite, primite de la Impărați și papa pentru menținerea desbinării noastre. A-ți face merite din aceste mituiri, este lipsă de demnitate.

Dar când în acel articol se zice:

„Ne gândim, că este o deosebire între această atitudine a Romei păpale, — latine — care a cinstit mereu din prisosința puterii sale regeneratoare, și între alt centru religios, Bizanțul care a cerut mereu din bogățiile credincioșilor, și în schimb n'a dat aproape nimic, aceasta este direct o propagandă catolică și o bruscarea bisericii noastre, care a adus cele mai mari jertfe pentru neam. Ați bate joc în felul acesta de trecutul bisericii ortodoxe, este o lipsă de bunăcuviință. Este adevărat și suntem mândri de acest adevăr, că biserica română ortodoxă a fost în trecut și va fi și în viitor stâlpu ortodoxiei și a Românilor intransigent. Biserica ortodoxă ne-a cerut și am dat tot ce s'a putut pentru ca să-și poată îndeplini chemarea apostolică neprihănită de ispitele vrășmașilor.

Este un titlu de glorie pentru biserica ortodoxă română jertfele pe cari le-a adus în trecut. Atunci a fost neamul mai mare, când a stat neclintit sub aripile ortodoxiei sale. La această glorie suntem chemați și azi, și asigurăm pe toți că vom ști să ne facem datoria și fără daturile papei din Roma, la cari nu vom reflecta, basându-ne pe cuvintele străbune „Timeo danaos et dona ferentes”.

Bustul lui Gheorghe Lazăr în Cluj.

— Desvelirea monumentului —

Asociația învățătorilor români de dincoace de Carpați îndemnată de simțul unei obligațiuni morale față de memoria marelui dascăl Gheorghe Lazăr, din contribuții benevole i-a ridicat un monument de bronz în fața casei învățătorilor din Cluj.

Festivitatea desvelirii acestui monument a

avut loc a doua zi de Rusalii în prezența d-lui Ministru de Culte, a tuturor autorităților civile și militare, a școalelor și a unui public numeros din Cluj și jur.

La orele 11 a. m. I. P. Sf. Sa, episcopul nostru asistat de întregul cler ortodox din localitate a oficiat serviciul divin al sfințirii monumentului, răspunsurile fiind date de corul Episcopiei, sub conducerea d-lui Petrașcu.

Seria discursurilor o deschide I. P. Sf. Sa, cu următoarea cuvântare:

„După prasniciul din anul trecut dela Avrig, unde s'a serbătorit cu tot fastul aniversarea de 100 ani dela moartea marelui dascăl vine Asociația învățătorilor din Ardeal, să eternizeze prin un semn văzut memoria patronului ei.

Acest prinos de recunoștință al dascăliilor români de azi evidentțiază, că ei țin la vechea tradiție a tagmei lor, de a fi socotiți între pionerii cei mai de seamă ai culturii naționale.

Acești muncitori nerăsplătiți, mai mult din prisosința inimei decât din belșugul îndestulării, aduc prin bustul lui Lazăr, așezat înaintea Casei învățătorilor, floarea recunoștinței ca omagiu pentru bărbatul bine pregătit sufletește, care a trecut munții, ca să tragă brazde adânci în ogorul înțelenit al vieții culturale românești peste Carpați coplesit de polomidele streine.

George Lazăr n'a fost nici cap încoronat, nici beliduce viteaz, care să fi învins pe dușmani pe câmpul de luptă, ci a fost numai un dascăl cu suflet mare care și-a împodobit vieța cu fapte nemuritoare, pătrunse de cel mai curat idealism dovedind că în limba noastră se poate face știință, se poate da generațiilor ce vin cultura cea mai desăvârșită și mai ales, se poate cultiva patriotismul și conștiința națională a tuturor Românilor.

Școala lui Lazăr a contribuit în mare parte la dezvoltarea evenimentelor din 1821, continuată la 1848 și încheiate la 1918, prin unitatea noastră națională și prin desrobirea provinciilor subjugate de Unguri, Nemți și Ruși,

Sămânța aruncată de Lazăr în cei 5 ani petrecuți la București a dat roade îmbelșugate. Fie, ca neamul nostru să aibă parte e multe suferințe alese ca el, fie, ca învățătorii români de pretutindenea să aibă înaintea ochilor lor suferințe totdeauna pe Marele Dascăl.

Deschideți ochii sufletești ai masselor poporului nostru împăingeniți de urgia vremilor de

ieri, atât de protivnice pentru dezvoltarea intelectuală a Românilor.

Scoateți poporul din robia întunecului și din robia economică.

Faceți, ca Marele Dascăl din mormântul lui linistit dela Avrig să tresalte de bucurie, simțind, că generațiile de azi apreciază munca și suferințele lui de mucenic și urmează exemplul dat de el.

După aceste puține cuvinte cer și implor dela Dumnezeu darul Său, asupra acestui monument mult grăitor, pe lângă care trecând, ne vom descoperi capul, reprezentând munca desinteresată, dragosea de neam și limbă și altruismul cel mai desăvârșit, care trebuie să caracterizeze pentru toate timpurile pe dascălul român“.

În numele guvernului a vorbit d-l ministru Lapedatu exprimând învățătorimei noastre toată încrederea și solitudinea pe care ea o merită pentru seriozitatea și însuflețirea ce pune în frumoasa și rodnică sa activitate.

A vorbit apoi revizorul școlar Dr. *Gheorghe Vilt*, directorul casei învățătorilor predând monumentul d-lui primar al orașului care răspunde și promite a-l păstra cu sfințenie pe seama generațiilor viitoare drept pildă de sacrificiu pe altarul culturii naționale.

Mai vorbesc d-nii *Victor Lazăr*, în numele ministerului de culte, d-l *prof. Drăgan* din partea Universității, d-l *Bogdan*, directorul școalei de fete „Regina Maria“, din partea Asociațiunii pentru literatura și cultura poporului român, d-l *Traianu Șuteu*, președintele Asociațiunii învățătorilor, care face apologia, personalității marelui dascăl eșit din Avrig.

Seria cuvântărilor o încheie 2 studenți, după sorii și depun cununi de flori pe bustul aceluia care toate școlile deilează în frunte cu profesoria Clujul a ținut să-i slăvească memoria binemeritată.

Ordin circular

cătră toate oficiile parohiale și proto-presbiterale din eparhie.

Nr. 3939. — În „Monitorul Oficial“ Nr. 27 din 6 Februarie a. c., s'a promulgat legea pentru persoanele juridice, iar în „Monitorul Oficial“ Nr. 87 din 19 Aprilie a. c., regulamentul acestei legi.

Prin art. 2 din lege și 98 din regulamentul zi-

sci legi, toate persoanele juridice de drept privat sunt obligate ca în termen de 6 luni de la promulgarea legii, adică până la 6 August 1924, să comunice greșii tribunalului în circumscripția căruia funcționează administrațiunea lor principală, titlurile pe temeiul cărora au dobândit personalitatea juridică și statutele sau actele constitutive.

Prin art. 24 din lege și 102 din regulament, toate organele de direcțiune și administrațiune ale fundațiilor, sunt datoare să înainteze ministerului, în termen de 6 luni de la promulgarea legii, copia autentică de pe actele de fundațiune și un inventar de averea ce posedă, însoțit de bilanțul și contul de gestiune al anului precedent.

În cadrele acestor dispoziții cad toate asociațiunile precum și fundațiunile parohiilor și protopopiatelor. Spre orientare se pune în vedere On. oficii protopresbiterale și parohiale, că formalitățile cerute sunt a se îndeplini numai pentru acele fundațiuni cari după natura lor și după dispozițiunile fundamentale au să funcționeze ca persoane juridice de drept privat — va să zică la noi numai pentru acele fundațiuni înființate de particulari și încredințate spre administrare bisericilor noastre, cari urmăresc un scop obșteșc, precum este: distribuirea de burse și ajutoare pentru tineri, susținerea de școli și alte instituții culturale, — și a căror avere nu formează proprietatea bisericii, ci a fundațiunii ca persoană juridică, și deci averea lor imobilă nu este întabulată asupra bisericii, ci asupra fundațiunii.

Fundațiunile pentru pomeniri al căror scop principal este, ca donatorii să fie pomeniți în biserică sau să se facă parastase pentru odihna sufletelor lor, — nu cad în cadrul acestor dispoziții. Tot asemenea și fundațiunile înființate pentru înfrumusețarea bisericilor.

Formalitățile ce sunt a se îndeplini în baza legii sunt următoarele:

1. Comitetul parohial prin președintele său va înainta cel mai târziu până la 6 August n. a. c. pentru fiecare fundațiune de categoria celor specificate mai sus — o cerere către Tribunalul la care aparține comuna, cerând înscrierea acestei fundațiuni în registrul persoanelor juridice.

La această cerere se anexează următoarele acte:

a) Testamentul în copie al fundatorului,

prin care s'a dispus înființarea fundațiunii sale sub numirea de „Fundațiunea N. N.”.

b) Copie certificată de pe actul constituirii fundațiunii.

c) Copie certificată de pe Literile fundamentale (statutele) și regulamentele după cari se administrează fundațiunea.

d) Copie de pe Bilanțul și Darea de seamă a ultimului an de gestiune.

e) Un Memoriu cuprinzând indicațiunile prelinse de Art. 99 din legea pentru persoanele juridice.

Pentru compunerea cererii către Tribunal dăm Onoratelor oficii protopresbiterale și parohiale următoarele explicațiuni:

1. Intrucât fundațiunea a fost înființată în baza unui testament, se va anexa la cerere Testamentul în copie, iar dacă fundațiunea s'a înființat prin un act fundamental scris de fondator, se va anexa în copie acest act fundamental.

2. Dacă fundațiunea nu ar avea cumva litere fundamentale aprobate de Consistor, oficiul parohial va ace îndată literele fundamentale și după trecerea lor prin comitetul și sinodul parohial le va înainta îndată aici, dar cel mult până la 15 Iulie n. a. c. spre aprobare, căci literile fundamentale ce se vor anexa la cererea către Tribunal trebuie să fie provăzute cu clauzula de aprobare a Consistorului.

3. Dacă regulamentul de administrare al fundațiunii este cuprins în literile fundamentale, nu trebuie anexat alt regulament special.

4. Anexele în copii trebuie subscrise de către președintele comitetului parohial.

5. În Memoriul amintit mai sus la punctul e) din cererea către Tribunal se va însemna pe scurt:

1. Denumirea fundațiunii: „Fundațiunea...”

2. Scopul fundațiunii:....

3. Data întemeierii de fapt a fundațiunii....

4. Personalitatea juridică a dobândit-o fundațiunea deodată cu întemeierea ei și pe temeiul dispozițiilor din § 26 al cod. civil austr. și al ordonanțelor ministeriale din 29 Aprilie 1873 Nr. 1349, apoi a ordonanței Ministrului președent cu Nr. 1500/875, apoi art. XXX/883 și art. XLIII/895.

5. Sediul Fundațiunii:....

6. Conturile fundațiunii se încheie totdeauna cu finea anului.

7. Organul de direcție și administrație al

fundațiunii îl formează comitetul parohial împreună cu epitropia parohială sub controlul sinodului parohial ortodox din comuna... și al Consistorului arhidiecezan ortodox român din Cluj. (Dacă actul fundațional dispune administrarea fundațiunii de către o comisiune sau epitropie specială, se va schimba acest text conform dispozițiilor fondatorului).

8. Averele fundațiunii reprezintă la 31 Decembrie 1923 o valoare de Lei... și constă din:

Efecte de valoare de Lei...

Realități în valoare de Lei...

Numerar Lei...

9. Totalul veniturilor fundațiunii în anul expirat a fost Lei... iar al cheltuielilor Lei...

10. Istoricul pe scurt al activității fundațiunii este următorul:..."

Deodată cu înaintarea cererii către Tribunal se va înainta de către comitetul parohial Ministerului cultelor în București o cerere după formularul următor împreună cu anexele specificate aici:

„Voind a satisface dispoziției Articolului 102 din Regulamentul de aplicarea legii pentru persoanele juridice — subsemnatul comitet parohial al bisericii ortodoxe din comuna..., județul..., ca organ de direcție al „Fundațiunii...” are onoarea a înainta aici anexat următoarele acte:

1. O copie certificată de pe actul constitutiv și statutele fundațiunii.

2. Inventarul despre averea mobilă și imobilă a fundațiunii.

3. Bilanțul și contul de gestiune (venituri și cheltuieli) ale anului precedent.

Și vă roagă, să binevoiți a lua acest raport la binevoitoarea cunoștință.

Se observă, că subsemnatul comitet parohial a satisfăcut dispozițiilor cuprinse în Articolul 2 al legii pentru persoanele juridice, înaintând tot cu datul de astăzi Tribunalului din... actele cerute de dispozițiile legii“.

În fine atragem atențiunea On. oficii protopresbiterale și parohiale, că formalitățile de mai sus sunt a se îndeplini separat pentru fiecare fundațiune obligată a se înregistra ca persoană juridică, deci în o cerere nu se pot cumula mai multe fundațiuni.

On. protopresbiteri și parohi sunt îndatorați a satisface acestor formalități negreșit cel mult până la 6 August st. n. a. c., punându-le în ve-

derc, că legea prevede sancțiuni severe față de toți aceia cari nu vor satisface la termen, și anume o pedeapsă de 500—10.000 Lei și destituire.

Pentru acele fundațiuni cari nu au litere fundaționale (statute) — acestea sunt a se compune imediat litere fundaționale și a se înainta Consistorului spre aprobare.

Preoții și beuturile

Din partea I. P. S. Sa mitropolitul Pimen al Moldovei s'a dat de curând o circulară către preoțimea sa subalternă, în care oprește această preoțime dela beuturile alcoolice.

I. P. S. Sa Mitropolitul Pimen arată ravagiile pe cari alcoolul sub orice formă, dar mai ales rachiul sub formă de spirt le produce în organismul omenesc și urmările dezastruoase cari tulbură și ruinează viața familiară și viața socială; apelează cu multă și stăruitoare bunăvoință la preoțimea care ea însăși s'a coborât dela înălțimile unde trebuia să rămâie și amenință cu escluderea din sânul preoției pe toți ceice nu se vor îngriji „de bunăstarea poporului îndemnat conducerii lor“.

În această circulară dispune următoarele:

a) „Nu este îngăduit nici unui slujitor bisericesc a primi ca să fie tratat — sau cinstit — cu beuturi spirtoase îmbătătoare de către enoriași, atât cu prilejul sărbătorilor în familie, ca: botez, nuntă, ziua numelui, pomenire, sfeștanie etc. cât și în alte împrejurări“.

b) „Toți slujitorii bisericești nu vor bea nici o băutură îmbătătoare, afară de puțin vin sau bere. În orice caz, sub nici un cuvânt, slujitorilor bisericești nu le este permis să bea în cârciumă nici vin nici orice alt fel de băutură, căci e o rușine și se dă pildă rea poporului“.

c) „După primirea acestor dispoziții veți vesti în biserică pe toți enoriașii, că veți refuza de a binecuvânta mesele date la pomeniri pentru cei morți, sau a hramurilor, la cari s'ar aduce băuturi spirtoase alcoolice, căci mai totdeauna adunările dela aceste ospețe pioase, se isprăvesc cu bătaie și crime“.

d) „Veți pune în vederea enoriașilor că la asemenea agape sau mese, fiecare mesean să fie servit în blidul și paharul lui aparte, desființând de aici înainte răul obicei de-a mânca și bea, toată lumea din același vas, căci acesta este

mijlocul cel mai lesnicios de luarea officei și boalelor lumesti, cari sunt foarte răspândite, așa că se iau de cei sănătoși“.

Unele gazete anunță circulară aceasta ca un eveniment epocal, care a făcut prima spărtură în zidul tradiționalismului desastroos.

Fără de a contesta nici cât de puțin procedura justificată a I. P. S. metropolitului primat trebuie să constatăm că din partea Consistoriului nostru încă s'au luat astfel de măsuri de mai de mult și s'au dat în repețite rânduri ordine și îndrumări în cauza aceasta. S'au adus chiar și sancțiuni în cazuri singuraticice față de preoții renitenți.

Ne bucurăm că și alți capi ai bisericeii iau măsuri coercitive față de preoții cari nu-și cunosc chemarea. Și dacă amintim aci circulara metropolitului Pimen, o facem ca să atragem din nou atenția preoților nostri, cari persistă încă în rătăcire, că vom aplica și noi și pe viitor sancțiuni aspre față de cei renitenți.

E timpul suprem ca să se pornească o acțiune vie, contra beuturilor alcoolice și aceasta pe sale nu se poate, dacă nu premerge *cu pildă* abstinencei însuși preotul.

Preotul ca păstor al turmei cuvântătoare întâi cu pilda și apoi cu cuvântul, va putea isbui ușor ca pe încetul să curețe cu desăvârșire multe datini și obiceiuri înrădăcinate cari aduc o sumedenie de nenorociri asupra poporului.

Reîntoarcere la legea străbună

În ziua de 1 Iunie am fost martori la un act de toată măreția, care s'a petrecut în frunțașă comună Aghireș, aproape de Cluj. În această zi s'a sfințit capela ortodoxă, aranjată în locul școlii de stat pentru familiile frunțașe române, cari s'au întors la legea lor strămoșască.

Convinsi de rătăcirea lor de 200 de ani au pus acum temelie din nou unei parohii ortodoxe care cu timpul va deveni uno dintre cele mai frunțașe parohii, fiind comuna Aghireș un centru.

La serviciul divin a asistat atâta popor încât n'a încăput în capelă ci slujba a trebuit să se țină în curtea noului lăcaș. Poporul și tineretul din comuna Dânc în frunte cu preotul Vasile Ferghete, a luat parte în număr foarte mare, venind cu praporii în procesiune.

Serviciul divin a fost celebrat de delegatul consistorului d-l secretar Laurențiu-Curea, asistat de preotul Vasile Ferghete, care este și administratorul acestei parohii. Răspunsurile liturgice au fost date de corul Episcopiei din Cluj. Serviciul impunător și frumoasele cântări au făcut adâncă impresiune asupra ascultătorilor.

D-l secretar L. Curea a ținut apoi o frumoasă cuvântare, pornind dela evanghelia zilei și arătând că asemenea orbului din evanghelia este și orbirea sufletească a multor oameni de astăzi.

În urmă poporul a fost botezat cu apă sfințită și s'a întors la vetrele sale plin de mulțămire sufletească și întăriți în credința strămoșască.

b—a.

COMUNICĂRI

Nr. 3653. — Cu provocare la ordinul nostru Nr. 5510 în cauza institutului biblic al Sf. Sinod din București, publicat în Nr. 17 al „Renasterii“ din 1923 solicităm din nou răspunsul preoțimii noastre la apelul Sf. Sinod de a contribui fiecare preot cu salariul său pe o zi la augumentarea fondului acestui institut. Fiecare preot va comunica oficiului protopopesc suma pe care o oferă, iar protopopii vor face raport în această chestiune, pentru ca să se rețină la timp oportun din retribuțiile fiecăruia.

* * *

Nr. 3797. — *Arborarea drapelului.* Ministrul de interne a dat sub Nr. 39985 următorul ordin circular tuturor prefecturilor din Transilvania: „Pentru a se evita pe viitor ori-ce neînțelegeri privitoare la arborarea drapelului, avem onoare a vă face cunoscut, că cu ocazia sărbătorilor Naționale, precum și cu prilejul diferitelor festivități, pe edificiile publice nu se vor arboră decât numai drapelul românesc.

În ce privește drapelul sășesc, nu va putea fi arborat pe nici un edificiu public decât numai pe casele particulare și cu obligațiunea de a arboră alături și pe cel românesc, care în nici un caz nu va fi mai mic, sau de o pânză de o calitate inferioară celui sășesc“.

Mulțumită publică

Credincioșii noștri aflători în America. la apelul meu au binevoit a trimite pe seama clopotelor dela biserica noastră, parte din al lor, parte colectând dela alții suma de 103.300 lei și anume: Vasile Bâldea lui Alexandru 20.000 Lei, Gregore Raica și soția 1000 Lei, Simion Raica și soția 2000 Lei, Ioan Baldea lui Simion și soția 31.500 Lei, Ioan și Petru Breaz și soțiile 11.500 Lei, Ioan Ștef și soția 14.300 Lei, Traian Dărămuș și soția 23.000 Lei. Suma totală este de 103.300 Lei.

Au mai dăruit încă Ioan Todoran și soția aflători în Lonea 1200 Lei.

Iar credincioșii noștri din Cetea au făcut danii în vin și bani preste 10.000 Lei.

Pe această cale se exprimă cea mai caldă roasă mulțumită donatorilor atât din partea subscrisului cât și a întregului popor.

D-zeu să le primească facerile de bine, ferindu-i de toate întâmplările rele. Și pe cei departe dusi aducându-i în pace acasă.

Cetea la 12 Iunie 1924.

Ioan Frâncu, paroh ort.

ȘTIRI

ȘTIRE PERSONALĂ. P. S. S. *Episcopul nostru Nicolae a plecat astăzi în 21 Iunie însoțit de dignitarii Consistoriului nostru și de corul episcopiei spre a face vizitație canonică în tractul Murăș Ludos.*

* * *

Protopop nou. Consistorul nostru în ședința sa plenară din 17 Iunie a confirmat definitiv în postul de protopop al tractului Aiud pe candidatul Iosif Pop paroh în Geomal.

* * *

AVIZ! Atragem atenția On. oficii protopresbiterale și parohiale asupra ordinului circular Nr. 3939 publicat în altă parte a gazetei noastre din numărul acesta ca să satisfacă imediat dispozițiilor aceluși ordin. Cei ce nu vor satisfacă vor avea să supoarte consecințele.

* * *

Ziua de Rosalii, praznicul pogoririi Duhului Sfânt a fost sărbătorită și aici în Cluj cu solem-

nitatea cuvenită. Duminineața s'a săvârșit în biserica noastră ortodoxă serviciul divin al praznicului împreună cu Sf. liturgie celebrată de P. S. S. episcopul nostru Nicolae cu asistența preoțimei noastre din Cluj. În cursul serviciului P. S. Sa a hirotonit într-un preot pe candidatul Valerian Simiganovschi, iar la sfârșitul liturgiei a ținut o frumoasă cuvântare. Pe urmă potrivit obiceiului din trecut s'a continuat serviciul în curtea bisericii, unde s'a făcut sfințirea apei și binecuvântarea sămănturilor. Răspunsurile au fost date de corul episcopiei. La acest act au luat parte toți membrii uniunii cercurilor comerciale și industriale întruniți în această zi în congres la Cluj. P. S. Sa episcopul Nicolae în cuvinte bine simțite se adresează acestor congresiști îndemnându-i la muncă cinstită în adăpostul credinței noastre străbune pentru binele țării și fericirea neamului.

* * *

Cicloul din Sălaj. Din Sălaj ni se scrie că în regiunea jud. Sălaj, s'a abătut în ultimul timp un cicloul care a provocat un adevărat dezastru.

S'a deslănțuit peste sate o ploaie torențială, o adevărată rupere de nori, care adurat neîntrerupt câteva ore.

Șuvoaiele de apă ce curgeau spre vale au măturat totul din calea lor: case, vite, recoltă, provizii, totul.

Toate casele de pe valea ce duce dela Tîgău la Jibău și pe valea din Meseș au fost distruse.

Oamenii și animalele abia s'au putut refugia în pădurile învecinate. Într-o comună torențul a luat o turmă de 150 de oi încercându-o.

Guvernul a hotărât ca imediat ce se vor primi rapoartele organelor administrative, cu evaluarea pagubelor, să ceară deschiderea unui credit extraordinar pentru ajutorarea celor dăunați.

Până atunci, prin d-l ministru Moșoiu, care a fost la fața locului, a împărțit ajutoare mici celor mai greu loviți de dezastru.

* * *

Se vor revedea improprietățile. Multele greșeli ce s'au făcut cu exproprierile și improprietățile au făcut, ca să se dea poruncă consilierilor economici, ca ei să revadă din nou toate tablourile, pe care sunt trecute numele celorce au fost improprietăți. Cine va fi aflat, că a fost fără drept trecut pe tablou, va fi șters

și lotul lui se va da altuia, care este nedreptățit.

Accastă hotărîre, va putea îndrepta multe stări rele și va putea șterge multe supărări și necazuri din sufletele celor care au fost nedreptățiți.

Deodată cu această știre se spune, că tablourile de împroprietăriri după ce vor fi revăzute, vor trece la cărțile funduare, unde pământul expropriat se va trece pe noul stăpân.

* * *

Emigrarea la America. Parlamentul Statelor unite a votat o lege prin care restrînge primirea în țară a emigranților. Noua lege a hotărît pentru fiecare țară în parte următorul număr de călători, care pot merge pe an în America; din România 731, din Ungaria 580; din Cehoslovacia 1873, din Jugoslavia 735. Din celelalte țări vor putea merge mai mulți, dar totuși foarte puțini față de numărul mare care a putut pleca până acum. — După 1927 numărul se va mica însă și mai mult și cine știe, dacă peste câțiva ani oare tot vor mai putea merge dela noi oameni în America.

* * *

Dreptul de vot al femeilor. Comitetul permanent din camera comunelor engleze a adoptat propunerea prin care se acordă aceleași drepturi de vot femeilor ca și bărbaților adică dela vârsta de 21 de ani.

* * *

Mosiile regelui Greciei au fost vândute din ordinul guvernului republican prin licitație publică cu prețul de 2 milioane drahme. Suma rezultată din vânzarea acestor averi, va fi întrebuințată pentru ajutorarea refugiaților greci din Asia mică.

* * *

Ziua eroilor la Cluj. Ziua eroilor s'a sărbătorit la Cluj cu un deosebit fast. Orașul era frumos pavoazat și luase un aspect de mare sărbătoare. La ora 7 jum. toate școlile din Cluj erau adunate în „Piața Unirii“ de unde în frunte cu profesorii lor, întregul cler, precum și șefii autorităților s'au îndreptat spre cimitirul eroilor. Aci după oficierea serviciului divin, părintele Ciuca, preotul garnizoanei a rostit o inimioasă cuvîntare, arătând însemnătatea zilei și datorînd pe care o avem cu toții, de a preaslăvi eroii neamului. Mai vorbesc apoi d-nii general A. Grigorescu în numele armatei, profeso-

rul Bogdan din partea școlilor, iar d-l dr. Cărpinișanu, prin notar a încheiat seria cuvîntărilor.

CĂRȚI

A APĂRUT:

Darea de seamă a societății „*Mormintele eroilor*“ pe anul 1923.

* * *

Darea de seamă a societății „*Invalizii de războiu*“ pe anul 1923.

* * *

La consistoriul nostru sunt depozitate spre desfacere următoarele cărți:

1. Papism și ortodoxism în Ardeal de Dr. G. Ciuhaudu — — 12.— Lei
2. Români ortodocși și Români uniți de Dr. G. Ciuhaudu — 10.— Lei
3. Ortodoxia și creștinismul apusean de P. L. Nicodim — — — 8.— Lei
4. Schisma Românească sau Unirea cu Roma — — — — — 2,50 Lei
5. Analele Asociației „A. Șaguna“ II. și III. à 20 lei, pentru membri — — — — — 16.— Lei
6. Invățăminte cu icoane (12 cărți postale cu icoane din Sft. Scriptură) — — — — — 10.— Lei
7. Vieța unei mame credincioase de Dr. I. Lupăș — — — 5.— Lei
8. Spice din istoria bisericii de Dr. I. Lupăș — — — — — 5.— Lei
9. O pagină din lupta noastră pentru existență de P. S. N. Ivan — — — — — 5.— Lei
10. Memoriile Arhiepiscopului și Mitropolitului Andrei Șaguna 25.— Lei
11. „Pentru neam și lege“, predici împotriva sectarilor de Dr. G. Comșa — — — — — 35.— Lei
12. „Istoria Românilor“ de Dr. Ion Lupăș — — — — — 50.— Lei
13. „Problema educației sexelor“ — 8.— Lei
14. „Femeia“ de Dr. C. Stanca — — 20.— Lei
15. Regule de drept și de morală scoase din Sfânta Scriptură de M. Dupin trad. de M. W. Pacu — — — — — 35.— Lei

Nr. 198—1924.

1—3

CONCURS

Pentru ocuparea postului de protopresbiter al tractului ortodox român Reghin se publică concurs cu termen de 30 de zile dela prima publicare în „Renașterea“.

Retribuțiile împreunate cu acest post sunt:

1. Locuință în natură.
2. Venitele fasonate în coala B. pentru întregirea salariului de paroh dela stat din parohia centrală Reghin.
3. Dotație protopresbiterală dela stat și paușalul ce se va stabili din fondul general administrativ al consistorului eparhial.
4. Retribuția din fondul protopresbiteral al tractului.

5. Taxele legale dela vizitațiile canonice. Concurenții îndreptățiți își vor înainta cererile instruite cu documentele necesare în termenul indicat mai sus Veneratului Consistor Eparhial din Cluj, conform concluzului congresului Nr. 111 din 1888. Dela concurenții din alte Dieceze se cere să prezinte și un act de învoire dela chiriarii lor, că în caz de alegere și numire îi va elibera literele dimisionale.

Reghin din ședința comitetului protopresbiteral ortodox român, ținută la 12 Maiu 1924.

Ioan Sălăgean, adm. protopresb. prez.

George Cazan, notar

Nr. 3672 „Aprobat“.

Din ședința plenară a Consistorului eparhial ortodox român din Cluj ținută la 17 Iunie 1924.

Nicolae Ivan, episcop.

Laurențiu Curea secretar.

3—3

CONCURS

Pentru întregirea parohiei de cl. II Călian tractul Clujului, să publică concurs cu termen de 30 zile dela prima publicare în „Renașterea“.

Emolumentele împreunate cu acest post sunt:

1. Porțiunea canonică de 31 iugere — bune.
2. Câte 1 (una) mierță cucuruz sfârmat și câte o zi de lucru dela fiecare familie.
3. 2 drepturi de pășunat în pășunea comună.
4. Întregirea salariului dela stat.
5. Folosința casei parohiale -- a grădinei și cimitirului.

6. Venitele stolare îndatinate.

Concurenții își vor înainta cererile instituite

conform normelor în vigoare Consistorialului din Cluj având a se prezenta în vre-o Duminică sau sârbătoare la biserică spre a cânta respective a oficia și predica și a face cunoștință cu poporul.

Oficiul protopresbiteral rom. ort. în înțelegere cu comitetul parohial.

Cluj la 19 Maiu 1924.

IULIU ROȘFESCU
protopresbiter.

Fabrică de clopote

Frații D. și N. POPESCU

București, Str. Ion Maloiescu Nr. 9.

Fabrică cele mai bune clopote, din materialul cel mai solid, garanție pe 50 ani.

Transportă clopotele pe spesele proprii la destinație. Fabricantul însuși săvârșește montarea. Plata se face integral la predarea clopotelor.

4—10

Imprimare Oficiale

În atențiunea oficiilor protopopești și parohiale

Toate imprimarele pentru încheierea socotelilor bisericesti și școlare, blanchete pentru rapoarte oficiale, precum și orice fel de rechisite de birou se află depozitate și se pot comanda cu prețuri convenabile dela

LIBRARIA

„Cartea Românească“ S. A.

Sucursala **CLUJ**, Piața Unirii Nr. 7.

Expediția se face cu ramburs.